

Град Београд
кабинет градоначелника
Драгслава Јовановића 2
Београд
градоначелник проф. др Зоран Радојичић
заменик градоначелника Горан Весић

Уважени градоначелниче и замениче градоначелника,

обраћамо вам се са иницијативом да се свечано отварање споменика Стефану Немањи **одложи до укидања ознаке тајности са докумената** о трошковима његове израде и постављања. Према тренутно доступним информацијама, Влада Србије прогласила је те информације тајним у јулу 2018. године, са периодом важења ознаке тајности од пет година. Сама одлука о одређивању тајности није објављена.

Отварање споменика је више пута најављено за неодређени датум "по завршетку радова на уређењу Савског трга". Окончање поменутих радова било је најављено првобитно за јул 2020. године, потом за новембар и коначно за почетак 2021. године, за 27. јануар. Без обзира на досадашње кашњење и искуства у вези са роковима за завршетак радова на уређењу неких других локација у Београда, готово је извесно да ће радови бити окончани пре јула 2023. године.

Било би, међутим, непримерено да на споменик и пригодну свечаност падне било каква сенка сумње и да тај, како је указао доскорашњи генерални секретар председника Републике, „симбол стварања српске државе“, висок 28 метара, надвиси питање због чега је то једини споменик чији су трошкови израде и постављања проглашени тајним и да ли је та тајност одређена у складу са законом.

Иако процес стварања ни једне, па ни српске средњевековне државе није у целости транспарентан, већ је укључивао и низ тајних договора и планова активности који су са добрим разлогом били скривани од ондашњег Византијског царства, верујемо да није била намера да се кроз тајност цене споменика симболично обележе ти аспекти државотворног процеса. Штавише, овде је реч о споменику родоначелнику династије која је установила начело законитости, па би било примерено да се пре откривања споменика развеје свака сумња у погледу тога да ли је тајност израде и постављања споменика законита.

Подсећамо да је данашња Република Србија, у којој се овај споменик подиже, своју државност утемељила на Уставу. Према члану 3. највишег правног акта „Владавина права је основна претпоставка Устава и почива на неотуђивим људским правима“, а једно од Уставом загарантованих права је „право на приступ подацима који су у поседу државних органа“.

Имајући то у виду, очекујемо да ћете прихватити нашу иницијативу. Коначно, уместо двогодишњег одлагања, боље решење би било да заложите свој несумњиви ауторитет код републичких власти кроз иницијативу да се тајност што пре опозове и да седокументи који садрже поменуте податке објаве.

Београд, 25. децембар 2020.

за Транспарентност Србија

програмски директор, Немања Ненадић

координатор активности у области локалне самоуправе, Златко Минић